

Jugoslavija-Italija-Nemčija

Sedanja vojna je vznikla iz interesnih sporov med velesilami, kateri se tičejo ne samo Evrope, marveč tudi drugih delov sveta. Ti spori niso novega izvora, temveč segajo nazaj deloma do leta 1918., deloma pa tudi v dobo pred svetovno vojno, ki se je začela leta 1914. Male države so v tem svetovnem konfliktu toliko udeležene, kolikor so prišle — ena več, druga manj — v križni ogenj nasprotujočih si interesov velikih držav. Male države se zavedajo, da jim v spopadu velikih ne pripada kaka odločilnost, da pa je na kocki tudi njihova usoda v bodočnosti. Interes malih držav je, da ostanejo izven vojaškega spopada. V tem pravcu je bila in je usmerjena vsa njihova zunanja politika, temu smotru tudi služijo važni notranje-politični ukrepi.

Ta politika prevladuje zlasti v državah Balkana in Podonavja. Predpogoj za to, da ta politika uspe, je vedno večje zblíževanje med temi državami, katero je edino sposobno, da ostvari in ojači nujno potrebno slogo in edinstvo. To je tisto »ozračje prijateljstva«, ki je o njem govoril prosvetni minister dr. Anton Korošec v svoji izjavi, katero je dal pretekli teden beogradskemu dopisniku italijanskega lista »Popolo d'Italia«. O potrebi in negovanju tega prijateljskega ozračja je voditelj

slovenskega naroda poudaril: »To ozračje moramo s skupnimi prizadevanji ohraniti, potem se nimamo bati niti sporov niti nesporazumov. V takšnem ozračju se morejo rešiti vsa vprašanja ter moremo priti do še tesnejšega zblížanja med balkanskimi in podonavskimi narodi.«

Poleg prijateljskega razmerja do sosednih držav Podonavja in Balkana je za našo državo izredne važnosti za sedanjost in bližnjo bodočnost razmerje do držav osišča Berlin-Rim (do Nemčije in Italije). O razmerju do Italije je g. dr. Korošec v navedeni izjavi italijanskemu časnikarju tole rekel:

»Z Italijo smo bili od prvega početka naše države Jugoslavije neposredni sosedje in mišlim, dobri sosedje. Niti za časa sankcij v abesinski vojni ni bilo pritožb proti praktičnemu zadržanju Jugoslavije, ki je šlo v korist Italije. Kot najboljši dokaz temu je dejstvo, da so se vprav na tem mogli uresničiti oni pristrni odnosi med Italijo in Jugoslavijo, ki trajajo še danes in ki bodo, kakor vsi Jugoslovani želimo, ostali tudi v bodoče. Za časa španske državljanske vojne so bile naše simpatije na strani Italije in Nemčije. Naše gospodarske zveze z Italijo se razvijajo najpovoljnejše ter se z vsakim dnem razširjajo.

Medsebojne kulturne vezi naše države z Italijo so mlade, toda seme je padlo na rodovitno in dobro zemljo. Notranji razvoj Italije in njene gospodarske, socialne in kulturne prenosne smo spremljali z velikim razumevanjem in videli, koliko so pripomogle k moči in veličini Italije.«

Kar se tiče našega odnosa do Nemčije, je g. dr. Anton Korošec izjavil, da so naši odnosi z Nemčijo zelo dobri in prijateljski ter da jih bo treba kakor one z Italijo najskrbneje negovati, poglobiti in razširiti. Dr. Korošecve besede se tako glase:

»Z Nemčijo vse do priključitve Avstrije nismo bili neposredni sosedji, toda knjižnice številnih naših ljudi so bile polne nemških knjig in slik. Odkar smo neposredni sosedje, smo storili vse, da pridemo do iskrenih odnosov med nami, odnosov, za katere je bila dana najboljša podlaga v naših gospodarskih in kulturnih zvezah. Čeprav so razne tajne sile delale proti temu prizadevanju, vendar moremo z zadovoljstvom ugotoviti, da so naši odnosi z Nemčijo zelo dobri in prijateljski. Te zgoraj podane odnose Jugoslavije na eni ter Italije in Nemčije na drugi strani si bomo prizadevali z največjo skrbnostjo negovati, poglobiti in razširiti.«

Kaj še čaka Evropo...

Znake vojne proti Evropi je videti na dveh krajih: na Daljnem vzhodu, kjer prodira Japonska proti Kitajski, in iz Kitajske proti francoski Indokini. Drugi pohod proti Evropi pa je že globoko v Evropi sami, povsod na rusko-evropskih mejah, od Črnega do Severnega morja.

Japonska proti Evropi

Do svetovne vojne, da, še nekaj let preko te je bila Kitajska torišče, nad katerim so izvajale gospodarsko nadvlado evropske velesile z Ameriko in Japonsko. Ta nadvlada je bila politično in vojaško tako močna, da je ni mogel nikdo križati ali ovirati. Od leta 1930. pa se je začela od skupne nadvlade odmikati Japonska. Prodirala je vedno dalje v severno Kitajsko. Zasedrila se je predvsem samo z japonsko nadvlado v Mandžuriji, katero je pa raztegnila preko kitajske prestolnice Pekinga čez vso severno Kitajsko. Za tem je šle izbruhnile prava vojna Japoncev proti Kitajcem, koje prva žrtev je postalo kitajsko mesto Šangaj, središče evropske trgovine na Daljnem vzhodu. Ob tej priliki so bile Japoncem na ljubo žrtvovane ne samo angleške in francoske, ampak tudi ameriške, italijanske in nemške koristi. Vendar pa se je zdelo, da bo ostala osigurana pred vpadom Japoncev južna Kitajska in važna angleška obmorska kolonija Hongkong. Pozneje pa je izkrcala Japonska tudi na južnem Kitajskem svoje čete, ne da bi bila zasedla angleški Hongkong. Pač pa so Japonci s prodiranjem po južni Kitajski odrezali trgovsko mesto Hongkong od kitajskega zaledja in so ga glede trgovine omrtvili.

A šele sedaj, deset mesecev po izbruhu evropske vojne, si upa Japonska ogrožati evropsko posest na Daljnem vzhodu. Zaenkrat je ogrožena s prodiranjem Japoncev samo še francoska Indokina. Javno kot beli dan je tudi, da je v veliki nevarnosti angleški Hongkong, iz katerega je umaknila Anglije svoje ladje in izpraznjuje civilno prebivalstvo.

Se že dogaja, česar si niso upali doslej napovedovati najhujši črnogled: evropska moč se umika iz Daljnega vzhoda za utrjeno angleško postojanko Singapur v vzhodni Indiji. S tem umikom je prepuščeno Japonski Fili-

pinsko otočje in pretežni del holandske Indije, ako se bodo Japonci kljub triletnemu vojskovanju na Kitajskem čutili dovolj močne za ta sunek.

Rusija globlje v Evropo

Drugi vojni pohod proti Evropi se odigrava na njenih vzhodnih mejah od Črnega do Severnega morja. Prodiranje Rusije je pričelo pred 20 leti in je že tedaj izvojevalo ogromen, čeravno ne dovolj močno v oči bodoč uspeh. Zgodilo se je to, ko je spremenila boljševiška revolucija po evropskih načinih vladano Rusijo v azijsko silo. S tem ni le postala doslej od Evrope vladana azijska Rusija zopet azijska, ampak tudi prava, tako zvana evropska Rusija zopet azijska sila. Po površini se je izločila z boljševiškim prevratom ena šestina sveta in se je spremenila iz evropske v azijsko veldržavo.

Po boljševiški prekuciji se je prodiranje Azije v Evropo ustavilo za celih 20 let. Rusija se je potajila in se je delala miroljubno sosedo napram njenim slabim obmejnim državam: Estonski, Letonski ter Litvi. Tudi Poljska, Romunija in Finska so se počutile v ruski sosesčini precej varne.

Pri vsej navidezni miroljubnosti pa je držal ruski boljševizem ena vrata vedno odprta. Komunizem ni samo utelešeni ruski nacionalizem, ampak tudi nekaj vse odrešilni nauk. Boljševiki se pri svojih prodirajočih korakih sklicujejo, kakor jim pač sodi v njihove račune, na svojo narodnostno ali pa tudi na odrešilno plat. Ako hočejo prodirati preko mej stare majke Rusije, zatajijo krinko nacionalizma in razglašajo, da hočejo narode osvoboditi od neznoznega kapitalističnega izžemanja.

Slednje se je zgodilo v primeru zasedbe Besarabije, kjer prebiva 1.800.000 Romunov in samo 700.000 Rusov in Ukrajincev. V Bukovini, katero so Rusi istočasno z Besarabijo zasedli, da bi si ustvarili med nekdanjo južno Poljsko in na novo pridobljeno Besarabijo ugodne zveze, tvori ruski živelj prav neznatno manjšino.

Pri zasedbi Litve, Latvije in Estonske pa se Rusi niso veliko trudili, da bi ta korak napram svetovni javnosti sploh opravičili. Zad-

njo jesen so zahtevali zase v omenjenih baltičskih državah najvažnejša pomorska in letalska oporišča. Nato so si upali na dan z zahtevo po zasedbi. In da bi bila ta sigurna, so uprizorili revolucije, s pomočjo katerih so ustvarili v zasedenih baltičskih državah njim popolnoma vdane vlade.

Samo na Poljskem je način ruskega prodiranja in zasedbe drugačen. Na Poljskem so Rusi na delu s propagando, katere deluje na ustvaritev neodvisne sovjetske Poljske, ki bi se ob priložnosti pridružila velikim ruskim zvezam narodov.

Kaj bo storila Nemčija?

Nihče ne ve, kaj bo storila Nemčija napram ruskemu prodiranju v vzhodno Evropo. Mogoče, da bodo Nemci po obračunu z Anglijo napravili protisunek proti svojemu premogočnemu ruskemu zavezniku. Obstoja pa tudi ta možnost, ako bo vojna z Anglijo dolgotrajna, da se posluži Rusija ugodne prilike in še dalje prodre v Evropo.

Japonci in evropske sile

Kar velja za Ruse glede prodiranja v Evropo, isto velja tudi za pohod Japoncev proti francoski in angleški posesti v Aziji in v Tihem morju. Tudi tamkaj se bodo prodiralni sunki tako dolgo nadaljevali, dokler se jim ne bodo postavile po robu združene evropske sile.

Zaključek

Eno je čisto sigurno: prodor Azije v Evropo je že tako daleč, da daje povod za upravičeno zaskrbljenost. Ako je bila zadnja svetovna vojna svetovna vojna, v kateri so se priključile vse svetovne sile Evropi, je sedanja vojna evropska. Iz svetovnega vidika pa je nekaj čisto drugega kakor samo evropska vojna. Ta vojna je borba proti Evropi. Ako bo dolgo trajala, bo povzročila konec evropske nadvlade na svetu.

Pri težki stolici, napetosti, glavobolu zaradi zaprtja očisti ena do dve čaši naravne »Franz-Josefove« gorenke vode prebavne organe. »Franz-Josefove« vodo lahko jemljejo tudi bolniki, ki leže, in jo imajo za dobro.